

HÄNDELSEN

Räddningstjänsten kallades på morgonen den xx-xx-xx till X-skolan på ett undersökningslarm efter att en vaktmästare hade upptäckt rök i en av skolans byggnader. Vaktmästaren hade vid ankomsten till skolan upptäckt att det luktade rök i en av skolans fristående enplansbyggnader. Han upptäckte då en lysrörsarmatur som hade fattat eld och brunnit under natten. Det visade sig att det som brunnit var en lysrörsarmatur i ett lärum. Branden hade slocknat av sig själv, och räddningstjänsten tillkallades för att hjälpa till att kontrollera att branden inte spridit sig upp på krypvinden på byggnaden. Räddningstjänsten undersökte taket och kunde konstatera att branden hade slocknat.

UNDERSÖKNINGEN

Rummet som det brunnit i är relativt litet, ca 3x6 meter. Det används som bibliotek/lärum och var möblerat med bokhyllor, bord och stolar. Vid en närmare inspektion av armaturen kunde man konstatera att skadorna verkar ha uppkommit genom att kondensatom överhettats och fattat eld. Armaturen har två lysrör, med två glimtändare, vilka var oskadda. Armaturen är av täckt typ med en tätslutande plastkåpa hängande undertill. Plastkåpan satt inte kvar, utan hade antänts och brunnit/smält av ungefär mitt på. Upphängningarna till kåpan sitter i ytterändarna, varför de båda halvorna har pendlat nedåt och ut mot ändarna som på gångjärn och sedan fallit ner på golvet, där de hamnat ca 1 meter från varandra.

BRANDSKADOR

Brandskadorna på byggnaden var begränsade till armaturen, kablaget och kopplingsdosan i innertaket, samt innertaket gipsskivor runt armaturen. I linoleumgolvet i rummet fanns två brandskador, där delar av armaturens plastkåpa hade fallit ner brinnande och fortsatt att brinna på golvet. Röken kunde snabbt ventileras ut och endast lätta rökskador uppstod.

SPRIDNINGSRISK

Plastkåpans halvor landade på golvet nära bokhyllorna, endast ca 40 cm ifrån dessa. Som tur är har de hamnat för långt ifrån annat brännbart material och på så sätt har inte branden kunnat sprida sig vidare till bokhyllor och böcker. Detta får ses som en ren slump. Om plastkåpans delar pendlat snett när de föll kunde de mycket väl ha fallit intill bokhyllan eller på ett bord, där det låg böcker framme. I det fallet hade branden sannolikt kunnat utvecklas och få fäste. Rummet och i värsta fall hela byggnaden skulle i så fall ha blivit totalförstört. Branden i armaturen har förstört ytskiktet på gipsskivorna, men inte fått fäste i innertaket. Detta beror dels på att gipsskivorna är obrännbara, och dels på att armaturen hade ett mycket litet hål i plåten där ledningarna gick upp i kopplingsdosan till taket. Detta gjorde att branden inte lyckades gå upp genom kopplingsdosan och sprida sig in på byggnadens krypvind. Om så hade skett hade sannolikt byggnaden fått allvarliga brandskador på vinden eller blivit totalförstörd.

BRANDORSAK

Branden har sannolikt börjat genom att kondensatorn överhettats och tagit eld, eller genom att den hettats upp och antänt armaturens plastkåpan. Orsaken till att kondensatorn havererat är inte fastställd, men en överhettning kan vara en följd av hög ålder eller skador som uppstått på grund av överbelastning genom åren.

SLUTSATSER - ERFARENHETER

Den här skolbyggnaden omfattas inte av skolans automatiska brandlarm, varför branden inte upptäcktes under tiden det faktiskt brann. Hade branden fått fäste hade den upptäckts sent och skadorna skulle ha blivit stora. Förmodligen hade byggnaden totalförstörts. Ett

automatiskt rökdetekterande utrymningslarm/brandlarm
vidarekopplat till en ständigt bemannad plats - oavsett om det är till
ett vaktbolag eller till räddningstjänsten - utgör också ett
egendomsskydd, och ger möjlighet till en tidigare upptäckt med
mindre skador som följd. Branden hindrades från att sprida sig till
vinden genom rätt materialval i innertaket, och på grund av tur då de
brännande plastdelarna hamnade på golvet och inte på någon
brännbar del av inredningen. Det finns ytterligare två armaturer av
samma sort i det aktuella rummet. En av de andra armaturerna hade
antydningar till en missfärgning på plastkåpan under kondensatorn,
vilket kanske kan vara ett varningstecken på att även denna håller på
att haverera. Dessa armaturer och andra av samma årgång bör
undersökas för att undvika liknande förlopp, med värre följder.

